

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В.Квасницького

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

освітньо-професійна програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
освітній ступінь	Магістр

Розробник:

Карунна Тетяна –
доцент кафедри
біології
продуктивності тварин
імені академіка О.В.
Квасницького, к.с.-г.н

Гарант ОПП

Усенко Світлана – завідувач
кафедри біології продуктивності
тварин імені академіка
О.В. Квасницького,
д.с.-г.н., к.б.н., с.н.с.

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН
Місце в індивідуальному навчальному плані	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Карунна Тетяна, к.с.-г.н., Контакти: ауд. 444, навчальний корпус 4 Ел.адреса: Karunna.Tetiana@pdaa.edu.ua Тел: 0665763583 Посилання на сторінку викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/karunna-tetiana-ivanivna</i>
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва <i>ОПП Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до програми вступного фахового випробування: Розведення сільськогосподарських тварин; Технологія виробництва продукції свинарства; Технологія виробництва продукції вівчарства і козівництва; Конярство; Технологія виробництва молока і яловичини; Технологія виробництва продукції птахівництва.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни формування у здобувача вищої освіти практичних навичок з методів розведення, добору та підбору, оцінки племінної цінності сільськогосподарських тварин, наукових основ одержання від тварин максимальної кількості високоякісної продукції.

Основні завдання навчальної дисципліни: набути, закріпити та поглибити знання при вивченні селекції різних видів сільськогосподарських тварин, організації племінної справи з стадом або породою та розробці програм селекції і планів племінної роботи у сучасних умовах ведення тваринництва, зокрема, з'ясувати науково-методичні основи селекції, методи селекції, навчитися оцінювати сільськогосподарських тварин за генотипом; оволодіти навиками із використання методів розведення тварин різних видів та порід, а також їх бонітування

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

фахові:

СК 3. Здатність організувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.

СК 4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.

Програмні результати навчання:

РН 2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.

РН 4. Застосовувати сучасні математичні методи, інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері технологій виробництва і переробки продуктів тваринництва.

Програма та структура навчальної дисципліни:**Структура (тематичний план) навчальної дисципліни**

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання 204ТВППТ_мд_2022				заочна форма навчання 204ТВППТ_мз_2022[1](Л.Н.)			
	усьо го	у тому числі			усьо го	у тому числі		
л		лаб	с.р.	л		лаб	с.р.	
Тема 1. Науково-методичні основи селекції Загальна теорія селекції	10	2	-	8	6	-	-	5
Тема 2. Генетика популяцій тварин. Генетичні параметри селекції	12	2	2	8	10	2	2	5
Тема 3. Особливості селекції молочної худоби	11	2	2	7	5	2	-	5
Тема 4. Особливості селекції м'ясної худоби	11	2	2	7	5	-	-	5
Тема 5. Особливості селекції свиней	11	2	2	7	5	-	-	5
Тема 6. Особливості селекції птиці	11	2	2	7	5	-	-	5
Тема 7. Особливості селекції овець і коней	12	2	2	8	5	-	-	5
Тема 8. Організація племінної справи у тваринництві	12	2	2	8	9	2	2	5
Індивідуальні завдання: або (у т.ч. індивідуальні завдання)	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	90	16	14	60	90	6	4	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання Денна форма навчання 204ТВППТ_мд_2022

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
РН 2	18	8	15	10	51
РН 4	17	7	15	10	49
Разом	35	15	30	20	100

Заочна форма навчання 204ТВППТ_мз_2022[1](л.н.)

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
РН 2	5	20	16	10	51
РН 4	5	20	14	10	49
Разом	10	40	30	20	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання 204ТВПШТ_мд_2022**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
Тема 1. Науково-методичні основи селекції Загальна теорія селекції	-	-	4	-	4
Тема 2. Генетика популяцій тварин. Генетичні параметри селекції	5	-	4	-	9
Тема 3. Особливості селекції молочної худоби	5	-	4	-	9
Тема 4. Особливості селекції м'ясної худоби	5	-	4	-	9
Тема 5. Особливості селекції свиней	5	-	4	-	9
Тема 6. Особливості селекції птиці	5	-	4	-	9
Тема 7. Особливості селекції овець і коней	5	-	3	-	8
Тема 8. Організація племінної справи у тваринництві	5	-	3	-	8
Тести за темами 1-2		5		-	5
Тести за темами 3-6		5		-	5
Тести за темами 7-8		5		-	5
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	35	15	30	20	100

Заочна форма навчання 204ТВППТ_мз_2022[1](Л.Н.)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	Індивідуальні завдання: або (у т.ч. індивідуальні завдання)	Екзамен	
Тема 1. Науково-методичні основи селекції Загальна теорія селекції	-	4	-	-	4
Тема 2. Генетика популяцій тварин. Генетичні параметри селекції	5	4	-	-	9
Тема 3. Особливості селекції молочної худоби	-	4	-	-	4
Тема 4. Особливості селекції м'ясної худоби	-	4	-	-	4
Тема 5. Особливості селекції свиней	-	4	-	-	4
Тема 6. Особливості селекції птиці	-	4	-	-	4
Тема 7. Особливості селекції овець і коней	-	3	-	-	3
Тема 8. Організація племінної справи у тваринництві	5	3	-	-	8
Індивідуальні завдання: або (у т.ч. індивідуальні завдання)	-	-	40	-	40
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	10	30	40	20	100

Викладач здійснює контроль за якістю знань та вмінь здобувачів вищої освіти за 100-бальною шкалою, 4-х бальною шкалою та ЄКТС.

Впродовж кожного семестру здобувач вищої освіти набирає певну кількість семестрових балів, що є сумою по всіх видах контролю, але не більше 80 балів.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану екзамен. Під час складання екзамену здобувач вищої освіти може додатково отримати від 0 до 20 балів. Тобто в сумі здобувач вищої освіти за вивчення дисципліни отримує максимум 100 балів.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- виконання лабораторних робіт та їх захист:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>Денна і заочна форми навчання</i>	
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь з невеликою кількістю неточностей.
3	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.
2	Виконані не всі завдання, відповідь нижче середнього рівня
1	Виконані не всі завдання, відповідь нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

-виконання завдань самостійної роботи:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>Денна і заочна форми навчання</i>	
4	Повністю розкрита відповідь та відмінне виконання завдань самостійної роботи
3	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності
2	Питання розкриті не повністю
1	Питання розкриті не повністю, виконано менше 20% завдань

- розв'язування тестів:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>Денна форма навчання</i>	
5	Відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
4	Вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
3	В цілому правильна робота з незначною кількістю помилок
2	Непогано, але зі значною кількістю недоліків
1	Виконання задовольняє мінімальні критерії

- виконання і захист контрольної роботи:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>Заочна форма навчання</i>	
40-35	Зміст контрольної роботи відповідає варіанту, теоретичні аспекти проблеми розкриті, залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, довідників, періодичних видань та мережі Internet, текст контрольної роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог, студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати, та надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання.
34-29	Зміст контрольної роботи відповідає варіанту, теоретичні аспекти проблеми розкриті, залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, довідників, періодичних видань та мережі Internet, текст контрольної роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог, у процесі захисту студент виявив вміння логічно мислити, проте у відповідях допустив незначні неточності.
28-23	Зміст контрольної роботи відповідає варіанту, теоретичні аспекти проблеми розкриті, залучені матеріали навчальних підручників та посібників. При цьому у відповідях недостатньо точно були сформульовані причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами, оперування фактами відбувалося на рівні запам'ятовування.
22-17	Контрольна робота відповідає основним встановленим вимогам. Під час захисту студент не знав більшої частини матеріалу контрольної роботи, не вмів встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами, завчив матеріал без його усвідомлення.
16-1	Контрольна робота та її захист не відповідають основним встановленим вимогам: студент не знав більшої частини матеріалу контрольної роботи, не вмів встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – екзамен.

- складання екзамену

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
<i>Денна і заочна форми навчання</i>	
16-20	Студент логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
11-15	Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.
6-10	Студент непереконливо відповідає (відсутні приклади), плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях.
1-5	Студент орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання.

Схема оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти за дисципліною

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	Оцінка ЄКТС	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним опануванням освітнього компонента)

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними тестовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist>

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/ міжнародної) за наявними укладеними угодами між університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті перед опануванням

даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/ інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Селекція сільськогосподарських тварин / Мельник Ю.Ф. та ін.; за ред. Ю.Ф.Мельника, В.П.Коваленка. Київ, 2008.444с.
2. Підпала Т.В. Селекція сільськогосподарських тварин. Миколаїв, 2008. 277с.
3. Хмельничий Л.М., Супрун І.О. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2011. 497с.

Допоміжні

1. Розведення сільськогосподарських тварин / М.З.Басовський та ін. Біла Церква, 2001.400с.
2. Близнюченко О. Г. Біометрія. Полтава: «Тетра» Полтавської державної аграрної академії, 2003.346с.
3. Довідник з виробництва свинини / Герасимов В. І. та ін.; за ред. В.П.Рибалко. Харків: Еспада, 2001.582с
4. Сухарлоєв В.О. Вівчарство. Харків : Еспада, 2003. 528с
5. Гопка Б.М. Конярство. Київ: Вища освіта, 2004. 320с.
6. Розведення сільськогосподарських тварин з основами спеціальної зоотехнії / Т.В. Засуха та ін. Київ: Аграрна наука, 1999. 512с.
7. Хмельничий Л.М., Супрун І.О., Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією. Навчальний посібник. Суми: Видавництво:ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В, 2011. 344с.
8. Пелих В.Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней: Монографія. Херсон: Айлант, 2002. 264с.:іл.
9. Войтенко С. Л., Карунна Т. І., Шаферівський Б. С., Желізняк І. М. Вплив генотипових та паратипових факторів на реалізацію молочної продуктивності корів. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво». Випуск 1-2 (36-37). 2019. С .21-27

10. Войтенко С.Л., Вишневський Л.В., Карунна Т.І. Ефективність системи селекції у племінному свинарстві *Міжвід. темат. науков. зб. «Розведення і генетика тварин»*. 2014. Вип 48. С. 42–48.

11. Карунна Т.І. Прогнозування продуктивності свиней за обмеженою кількістю ознак. *Міжвід. темат. науков. зб. «Розведення і генетика тварин»*. 2015. Вип. 49. С.96–100.

12. Желізняк І. М., Войтенко С. Л., Карунна Т. І. Можливість підвищення молочної продуктивності корів української чорно-рябої молочної породи за рахунок селекційно-технологічних чинників *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. Випуск 4 (39). 2019. С 48-57.

13. Войтенко С.Л., Желізняк І.М. Карунна Т.І., Шаферівський Б.С. Найбільш вагомі фактори впливу на формування та реалізацію молочної продуктивності корів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2020. № 1. С. 140–147.

14. Карунна Т.І. Відгодівельні ознаки свиней великої білої породи за внутріпородної селекції. *Сучасні проблеми розведення і селекції сільськогосподарських тварин: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-річчю створення кафедри розведення, генетики тварин та біотехнології ЖНАЕУ і 75-річчю з дня народження доктора с.-г. наук, професора Пелехатого Миколи Сергійовича, (м. Житомир, 22-23 травня 2013 р)*. Житомир, 2013. С. 54–55.

15. Карунна Т.І. Кореляційні зв'язки між показниками відтворювальної здатності свиноматок. *Зоотехнічна наука: історія, проблеми, перспективи: матеріали IV міжнар. наук - практик. конф., (м. К.–Подільський, 21-23 травня 2014 р)*. К.–Подільський, 2014. С. 173–174.

16. Карунна Т.І. *Можливість прогнозування ефективності селекції свиней за допомогою кореляційного аналізу. Актуальні питання технології продукції тваринництва: зб. статей за результатами V Всеукраїнської наук. – практик. інтернет конференції, (м. Полтава, 29–30 жовтня 2020 р)*. Полтава, 2020. С. 140–144.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Розведення та генетика тварин: веб-сайт. URL: <http://digest.iabg.org.ua/selection> (дата звернення 30.08.2022)

2. Біологія тварин :веб-сайт. URL: <https://aminbiol.com.ua/index.php/ua/zhurnal-biolohiia-tvaryn> (дата звернення 30.08.2022)

3. Breeding objectives and selection: веб-сайт. URL: <https://www.mla.com.au/research-and-development/Genetics-and-breeding/breeding-objectives-and-selection/>(дата звернення 30.08.2022)

4. Вісник Полтавської державної аграрної академії: веб-сайт. URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/visnyk-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi> (дата звернення 30.08.2022)